

(א) נדה יג. מ"ג. (ב) ע"ז ע"ד; כמובן מ. (גדה יג.).
 (ד) נע"י מוספות מגילה כה.
 (ה) ד"ה אלמלא, (ו) נע"י כ"מ ק"ג; (ז) נלקמן פה ע"ש.
 (ח) נע"י מוספות יומא ל ד"ה מנהל,

רבינו הגנאל

א"ר יריא חייתה לר' אבהו שהניח ידיו כנגד פניו של מטה וכו'. פי' ר' אבהו היה יורד בנהר לטבול ואפילו נגע לא חישישין. (לה) [והא] דתניא ר' אליעזר אומר כל האוחז באמה ומשתין מביא מבול לעולם, כלומר מתחמם ומרציא שכבת זרע ונמצא משחית זרעו על הארץ, הני מילי היכא דלא מביעת אבל היכא מביעת כגון ר' אבהו הדוח מביעת בעליית הגור אין לו פנאי להתחמם כמו שאין פנאי לבלשת לנסך, הילכך דלא מביעת לא חישישין ליה. והני מילי דשרי להניח ידיו כנגד פניו של מטה כשעולה מן הארץ אבל כשרורו בנהר לא, כרב דאמר כל המניח ידיו כנגד פניו של מטה כאילו כופר בכריתו של רב אברהם אבינו וכרבנן, דאמר רב אשי דכי נחתי זקפני כי סלקי שחי. אמר רב יהודה כל העולה מבבל לא"י עובר בשעה שנאמר בבבל ויבאו ושמעו [ויהיו] עבד יום פקדי אותם נאם ה'. הלך ר' אבא ומצאו לר' יהודה במרחץ והיה אומר לשמשו בלה"ק, הביאו לי נתר, הביאו לי מרק, פתחו פומייכו ואפיקו הבלא ואשתו מיה דבי באני, למנוו מנוו כי דבריס של חול מותר לאומון במרחץ בלה"ק, אמר אילו לא [באתין] אלא לשמוע דבר זה דיי, מתני' מוליי. תנא מים במרחץ והיה גחלים מבפנים והוא של חס ואם גרף גחלים שרי. אנטיכי, א"ר נחמן בי דרזי ושל נחושת היא. ותניא רבב כחמן אנטיכי אע"פ שגרופה אין שותין הימנה בשבת מפני שנתחשתה מהממתה. ירושלמי מוליי שאינו גרוף אחר מפני שהגחלים נוגעת בו, פי' חנניא בר הלל אמר מפני שהרוח נכנסת לתוכו והגחלים כבורות, ר' יוסי בר אבין אמר מפני שעשוי פרקין פרקין ומתיריא שמא נתאכל דירוקן ומוסיף מים. אנטיכי, בשם ר' יוחנן אמרי מפני שפתחמת מבחלית. פסקא מיהם שימיהו לא יתן לתוכו צונן.

כירה פרק שלישי שבת

דלים ליה גידודי. שאין שפתה גבוהה שהיו המים עמוקים אלל שפתה כמו בצלמנע דכיון שאין עמוקים שם כי מני סמוך לשפתה נועץ רגליו בקרקע וחופר וממחה העפר לתוך המים ודמי למגבל. ולי נראה דאית ליה גידודי שרי דלא דמי לנהר אלא לכלי דלית ליה גידודי דמילא לנהר ואסור: **שפניח ידיו.** כשהיה רוחץ משום לניעות: **אי נגע.** באמה: **כאילו מביא מבול לעולם.** שמתחמם וצא לידו קרי וזה זרע לבטלה דכתיב כי השחית כל בשר וגו' (בראשית ו): **כבולשת.** עשאה להא דר' אבהו. בולשת חילות גייס הבא לעיר. על שם שמתפשין בולשטים את העיר קרי לה בולשת: **בשעת שולס.** כגון שהוא של אותה מלכות: **כדברי כופר.** לנראה שהוא צוט דלני: **כי נחית.** לנהר פניו כלפי הנהר ואין כאן משום לניעות אסור לכסותו: **כי סליק.** ופניו כלפי העם מותר משום לניעות: **ר' זירא זקף.** דחייש לדרב שלא יראה ככופר: **משמטיע.** היה ירא ליראות לו משום דהוה בעי רבי זירא למיסק לארעא דשרחל ורבי יהודה לא סבירא ליה וירא פן יגזור עליו מליך: **בגלג יבואו ושמה יהיו עד יום פקדי וגו'.** ור' זירא אמר לך האי קרא בכלי שרת כתיב כדאמרין בשני דיני גזירות רשעי וקאמר להו בלשון הקודש: **פסחו פומייכו.** ויכנס הבל דית המרחץ לתוך הגוף ויוליא הבל של זיעה: **ואששו.** ולא מים מתין ואפי' לא הומו אלל לרחיפה: **מותר לאומון.** צנית המרחץ ואפי' בלשון קודש: **הבלא.** דמרחץ הנכנס דרך הפה: **מפיק הבלא.** דזיעה: **ולא הלך ד' אמות.** קודם זיעה: **מרקב.** אינה מתעכלת לעשות זבל: **ריח רע.** ריח הפה: **ריח וזהמא.** כל גופו מזהה בזיעה **תמיד:** ולא הסיקוה מצפנים: שאינו מטיב לכלום: **ולא הכניסוהו ללון.** שהן מחזקין את הצרזל: **למים ע"ג חזית.** על שוליו ולדדי שאינם נכנסים לתוכו: **בתני' מוליא הגרוף.** מן הגחלים מצפ"י: **שוקן.** ממניו בשבת ואע"פ שהומו קלת מחמת הכלי לפי שאינו מוסיף הבל אלל משמר ומקיים חוס שלהם שלא יטענו. בגמרא מפרש מוליא מים מצפנים וגחלים מבחץ כלי שיש בו בית קיבול קטן אלל דופנו מבחץ מחובר לו ונתן שם גחלים והמים בקיבולו הגדול. ורבנן מפרשים מוליא שני שוליס ואנטיכי בי דודי מחיפה צינתיים. ולי נראה להפך דאם כן ה"ל למיתני מים מלמעלה וגחלים מלמטה ועוד דנחשתה

מ"א.

פשיטא דלא נגע דתניא ר' אליעזר אומר בו. ואע"ג דרבנן פליגי עליה ושרו צפרק כל היד (נדה יג. וספ"א) לא שרי אלל^א משום ממוזות שלא יראה ככרות שפכה^ב ויוליא לעו על בניו שהן ממוזים^ג: **רחין ולא סך.** ול"ג מעיקרא^ד דהא צבולי הש"ס רחיה קודם סינה כדאמר צפ"ק דקידושין (דף כג.): רחלו סכו וקרא כתיב ורחלת וסכת (רות א)^ה מיהו קרא איכא לאוקמי צניקה שהיתה מתקטטת עגמה לריח טוב לכן לא היתה סכה בתחלה שעל ידי רחיה היתה מעצרת הסיכה מעליה:

מוליא הגרוף שותין ממנו בשבת. פי' צקונטרס לפי שאין מוסיף הבל אלל משמר ומקיים חוס שלהן ואנטיכי אפי' גרופה אין שותין הימנה לפי שמוספת הבל ואין נראה דלא שייך למיגרוד בצמחה הבל אלל בהטמנה גזירה שמה יטמין צרמץ ועוד דדומק לומר דמתני' איירי כשעשה האיסור ועוד^א דאנטיכי אסור בכל ענין לשמות הימנו אפילו כשהסאה ואי להחזיר מן משחין אפילו צאינו גרוף ועוד אי משום מוספת הבל אסרה ליה דימני' דשמה תקשה לרבה ורבי יוסף דשרו לעיל (דף לז.) בשבת קדרה ע"ג כירה וצולה בשבת אע"ג דלא נצטלה כמאלל בן דרוסאי ואפי' צמוד ונראה כפי' ה"ר פורת מוליא הגרוף שותין הימנו בשבת שמוזין המים חמין ציין לפי שהמים אינן כ"כ חמין צמודים שיתבטל היין מן המים שמוזין לתוכו ואנטיכי אע"פ שגרופה^ב אין שותין הימנה^ג לפי שאנטיכי יש בה הבל יותר^ד ומתבטל היין מן המים בשבת מזהה^ה וכו"מ צירושלמי^ו: והלא

מותר לאומרם בלשון קדש פתחו פומייכו ואפיקו הבלא נמי כדשמואל דאמר שמואל הבלא מפיק הבלא אלא אשתו מיה דבי באני מאי מעליותא דתניא יאכל ולא שתה אכילתו דם וזהו תחילת חולי מעיים^א אכל ולא הלך ד' אמות אכילתו מרקבת וזהו תחילת ריח רע הנצרך^ב לנקבו ואכל דומה לתנור שהסיקוהו ע"ג אפרו וזהו תחילת ריח וזהמא רחין בחמין ולא שתה מהן דומה לתנור שהסיקוהו מבחון ולא הסיקוהו מבפנים רחין בחמין ולא נשתמף בצונן דומה לברזל שהכניסוהו לאור ולא הכניסוהו לצונן רחין ולא סך דומה למים ע"ג חבית: **בתני' מוליא הגרוף שותין הימנו בשבת אנטיכי אע"פ שגרופה אין שותין הימנה: גמ' היכי דמי מוליא הגרוף תנא מים מבפנים וגחלים מבחון אנטיכי רבה אמר בי כירי רב נחמן בר יצחק אמר בי דודי מאן דאמר בי דודי כ"ש בי כירי ומאן דאמר בי כירי אבל בי דודי לא תניא כוותיה דרב נחמן אנטיכי אע"פ שגרופה וקטומה אין שותין הימנה מפני שנתחשתה מחמתה: **בתני' המיחם שפינהו לא יתן לתוכו צונן בשביל שיחמו אבל נתן הוא לתוכו או לתוך הכוס כדי להפשידן: גמ' מאי קאמר אמר רב אדא בר מתנא הכי קאמר דהמיחם שפינה ממנו מים חמין לא יתן לתוכו מים מועטים כדי שיחמו אבל נתן לתוכו מים מרובים כדי להפשידן והלא****

דמני צאנטיכי לשון שוליס הן והן אומרים לשון נחושת ואשאי נחשת מחרס: **אנטיכי.** מפרש בגמרא: **גמ' בי כירי.** חלל יש צניקה אלל חלליה שהגחלים צו ומים נתונים בחללה השני ואע"ג דדמי למוליא מיהו כירה דופנה עז והאור דמיר צמוכה כל ימות החול ודופנה חס מאד ומוסיף הבל צמיס אע"פ שגרופה מן הגחלים: **צי דודי.** יורה גדולה עושין לה שתי שוליס ונותנין גחלים צין שניהם והמים על העליונים: **וכן שכן.** דבי כירי אסור כדפרישית שמתוך שהאור דמיר צו ודופנו עז מרמיח: **אלל בי דודי לא.** שהרי הוא כמוליא: **שמוספת.** נחושת שלה אלמא ציורה של נחשת קאי ונחשת משמר רחמיו. ואני אומר נחושתה לשון שוליס כדכתיב (יחזקאל טו) יען השפך נחשתך ולשון של המשנה נחשמו של תנור במסכת כלים (פ"ח מ"ג) ושאיני אנטיכי ממוליא דמתוך שהשוליס מכווסים חומם משתמר ואע"ג שגרפו גחליהם: **בתני' המיחם.** קומקומם של חמין: **שפינהו.** כולה מתניתין מפרש בגמרא: **גמ' מאי קאמר.** מאי פינהו ומאי לא יתן והדר אמר אלל נתן: והלא

עין משפט
נר מצוה

כפי א מיי פ"ה מהל' איסורי ביאה הלכה כג טו"ש"ע א"ח סימן ג סע"ף יד וטו"ש"ע א"ח סימן כג סע"ף ד:
 ל ב מיי פ"ה מהלכות מלכות הלכה יב:
 לא ג מיי פ"ד מהלכות דעות הלכה ז:
 לב ד מיי (פ"ז מהל' שבת הלכה א) ופ"ז הלכה ו סגג לאוין סה טו"ש"ע א"ח סימן שח סע"ף יב:

תורה אור השלם

1 בק"ה יבאן ושמיה יחיו עד יום פקדי אמת גאם יי ודע"ימים ודע"יבותים אל תקיפום הויה:

מוסף רש"י

ברלשת. מיל, על שם שמתפשט חומרים קרי לכו בולשת, כדמתרגמין וחספ (בשאלות מד) ובלג (ע"ו) שמתפשט כל הטמנוים (במובות כז) ונחון (נה) ג. משתמיט מבינה. לא היה נראה אליו (בברכות כז.) דבעי למיסק לארעא דירשאל. וכן יהודה משה צדק, לשי סה משמטי מני (במובות ק"ג.) ודורו תחלת יריח וזהמא. כל גופו מבינה צויה מסתת, שריח נבלע בצפרו ונאכרי וזהו יד זיעה מומתה (לע"פ פ"ב).

מוסף תוספות

א. לאחור באמה ולהשתין. ב. במשתין. מוס' נדה יג. ד"ה אמת. ג. משום ניצודות. מוס' ה"ל"ס. ד. אבל לצורך ד"א אסרי. מוס' נדה יג. ד"ה אמת. ה. הסיכה שאחר הרחיצה היא מכנסת תועלת רחיצת החמין לתוך גופו. מוס' ה"ל"ס. ו. אלמא דסיכה אחר הרחיצה היא. מוס' ה"ל"ס. ז. לטיבא תהור תיובתיה מהכא למיד' להחזיר תנן אבל להשיות משהו אנ"פ שאינה גרופה ואינה קטומה, דהא. רע"ב. ח. ונשתתרו המים עליה בהיתר. מוס' ה"ל"ס. ט. בין מווג מכלי שני ראשון, בין מווג מכלי בכלי גיירה שמא ימווג בכלי ראשון. מוס' ה"ל"ס. י. והמים שבתוכו חמין ביותר. מוס' ה"ל"ס. יא. הלכך אסור למווג היין לתוך המים אפי' שנתנן לתוך הכלי שני, לפי שאף בכל"ש המים חמין ביותר ואיכא למגור אטו כלי"ד. מוס' ה"ל"ס. יב. דטעמא משום מבשל, דגרסי התם י' יוסף בר אבין אמר מפני שעשוי פרקים פרקים ומתיריא שמא נתעקל דבוקן, ומוסיף מים, אלמא חיישינן שמא יתן לתוכו מים ומבשילין, והיינו כעין פי' הר"ן פורת שפירש משום חשש בישראל. מוס' ה"ל"ס.